

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje).

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetterini b. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Odkritje M. Vilharjevega spomenika v Postojni.

Med može, ki so delovali ob težkem preporedu slovenskega naroda še pred letom 1848 in nadalje, spada mož odličen v svojem značaju, kremenitih načel kot kraški kamen, mož, čegar spomin ni slavila v nedeljo le njegova ožja domovina Notranjska, ampak v duhu tudi vsa Slovenija, mož, katerega častni spomin se je othajal v nedeljo v osrčju Notranjske, v kraju, ki vsled enega izmed največjih naravnih čudes svetov, poznane podzemске jame, slovi po celem svetu. Ta mož, slovenska korenina po srcu in duhu, je Miroslav Vilhar, naš pesnik in pisatelj, ki si je stekel za svoj narod nevenljivih zaslug. Vreden je, da ga slavi narod, med katerim si je s svojim delovanjem postavil sam — monumentum aere perennius. Na trgu v Postojni se dviga od nedelje na najlepšem kraju spomenik njemu, ki mu ga je postavilo ono ljudstvo, med katerim je živel, deloval in umrl. Spomenik je jako prikupljivo umetniško delo po načrtu Vilharjevega rojaka, gospoda Jagra. Na kamenitem podstavku, do katerega vodi dvoje stopnic, stoji Vilharjev doprsni kip. Na kamenitem podstavku so pod njegovim imenom vklesane z zlatimi črkami Vilharjeve zlate besede:

„Čujte gore in bregovi,
da sinovi slave smo.“

Lepo ozadje, novo stopnišče do krasne postojnske šole, in dalje krasen razgled na razvalino starega gradu, dela spomenik tem prikupljivejši. V spomenik vklesana je vodovodna cev, iz katere teče sedaj napeljana po bronasti kači bistra voda.

Udeležba iz vseh strani Slovenije, iz Primorske in Hrvaške, je bila ogromna. Navzočih je bilo tudi mnogo Čehov, ki so bili ta dan na svojem potovanju v Postojni.

Samo ljubljanski posebni vlak privedel je čez 600 gostov. Nekoliko manj jih je pripeljal tržaški posebni vlak. Goste sprejel je na kolodvoru v Postojni odbor za Vilharjev spomenik, dalje postojnski Sokol ter Čitalnica in bralno društvo.

LISTEK.

Žalosten večer.

Poteza iz življenja kmeta-liberalca. Pastuškin.
(Konec.)

Nezajezljiv potok solzá se spusti preko obledelega lica Žežkinega, ko se spomni vsega tega in pomisli, kaj je sledilo onim trem letom sreče in blagostanja.

Nastopilo je četrto leto, ono usodno, nesrečno leto, ki se je v njem vse predrugačilo, vse spremenilo.

„V tem letu so ga zapeljali in pre-motili“, je pomislila bedna revica z bridkostjo. „Napolnili so njegovo dovezeto glavo z omiko, napredkom in svobodo in potem je šlo vedno nazaj in še gre in pojde tudi do konca, ako se nas Bog prej ne usmili in nam ne pomore s tem, da mu predrugači njegovo pamet.“

Pravzaprav pa v začetku to ni bilo nič slabega, društvo je bilo pošteno in je res izvrševalo svoj namen, kakor je bilo slišati. A že čez pol leta se je jelo nagibati na liberalno stran, dokler se ni popolnoma nagnilo. Pametni možje, kakor gospod župnik, gospod učitelj, župan

Med pokanjem topičev in sviranjem dvch godb — ljubljanske društvene ter domače — odšli so izletniki v trg, ki je bil okrašen z narodnimi trobojnicami.

Po naznanjeni uri došla so društva na trg pred zagrnjen spomenik. Bilo je na tisoče zbranih, ki so čakali, da pade zavesa.

Slavnostni govor imel je gospod profesor dr. Tominšek, ki je rekel med drugim: Vajeni smo šumnih veselíc, glasne slavnosti, vajeno je naše uho ubranih glasov godbe in petja, a srce nam ostane pri tem hladno. Danes je to drugače, ko slavimo Vilharja v njegovem duhu. Slavnostni govornik primerja značaj Gorenjca, Dolenjca ter Notranjca. O slednjem pravi, da se spozna šele takrat, ko odpre oči in srce, potem se šele spozna pristno blago. Prvi, ki je razumel Notranjca, bil je Vilhar, on je povedal, kaj čuti njegov rojak. V nadaljnjem govoru opisuje Vilharjevo delovanje. Rojen je bil leta 1818, umrl leta 1871. Bil je pesnik, pisatelj in skladatelj. On je bil prvi, ki je povedal Notranjcem, da so Slovenci. Lepe so njegove pesmice, mile ter nežne, presrčni tudi njegovi napevi. Kdo ne pozna pesmic: „Mila lunica“, „Kot tičica sem pevala“, „Zagorska“ in drugih, ki poje slovenski mladenič ter slovensko dekle v vsakem kotu naše domovine. Prvikrat se je oglasil leta 1845. Leta 1850 je že zagledalo beli dan dramatično delo „Predjamska Ivanka“, leta 1852 izdal je svoje pesni. Slavljencec bil je tudi poslanec in časnikar. Radi svoje odločnosti moral je celo prestatí šestletensko ječo, ker je v svojem listu „Naprejš“ posegel v boj, ki so mu ga v istem času šteli v zlo. Končujoč govor pozivlja govornik, naj bodo rojaki Vilharjevi čuvaji tega spomenika.

Navdušeno odobravanje sledilo je besedam govornika medtem, ko je padla zavesa, in tisočeri glasovi „Živio!“ in „Slava!“ so zaorili do neba. Zastave so se klanjale, od daleč pa je odmeval strel topičev, noseč zvoke v oddaljene kraje.

V imenu odbora govoril je gospod Lavrenčič, ki je izročal spomenik v varstvo gospodu županu in oskrbnístvu tržke občine. Spomenik je izklesan iz

Košič in drugi, so tedaj izstopili. Oh, zakaj ni sledil tudi on njihovemu zgledu! Tako pa je ostal, sebi in čeli svoji družini na škodo in nesrečo. In od tedaj ves gori za napredek, svobodo in kaj vem, kaj mi še vse štuli, kedar mu potožim, da tako ne moremo živeti dalje, da se nam bliža poguba.

Potem, pa kaj je treba njemu, kmetu, toliko tistih časnikov? Ne rečem — enega ali dva naj ima in naj čita, kedar mu dopušča čas! A on si jih naroča po kakih deset in vedno le čita in čita — pri delu, pri jedi, na poti in povsod.

In opazila sem, da postaja od tega časa tudi napram meni in otrokom vedno bolj surov, oduren, razdražljiv in nestrpen. Ogiba se doma in dela in družine in lice njegovo blede in upada od dne do dne.

Moj Bog, moj Bog! Smili se me, rada bi mu pomagala, pa si ne da svetovati in si ne da. In zadnja dva meseca, kar je predsednik tistega nesrečnega društva, je še huje. Moj Bog, moj Bog, kaj bo iz tega? —

In potem tiste veselice! — Ti, baba, bodi doma in pestuj, jaz, mož-

kraške skale, ki je simbol Vilharjev, izpod njega pa izvira studenčnica, katero naj zajema narod liki studenec njegovih del. Čuvajte spomenik vsake neprilike!

Za njim povzame besedo postojnski župan, gospod dr. Pikel. Zahvaljuje se udeležencem, pa tudi celemu narodu ter sprejema spomenik v varstvo.

Tržki oskrbnik gospod Ditrich pravi, da je spomenik narodov dar, ki ni v kras samc trgu, ampak celi Notranjski ter bo trajen spomin celemu narodu. Ozmimo se na spomenik ter čitajmo: „Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo!“ Dolžnost naša je, da si za vedno vpišemo v srce te besede. Varovali bomo ta dar tako, da ostane neoskrunjen tako kot je slavljencec značaj, ki se ni nikdar upognil. Posnemajmo njega, ne zabijmo ga, bodimo vneti in ne mlačni.

Obema govoroma sledilo je burno odobravanje.

K besedi se je oglasil hrvaški akademik filozof gospod Ante Ž. Cividini, predsednik starčevičanske mladeži. V vznesenem govoru opisuje bratsko vez med Slovenci in Hrvati, ter pravi, da je njihovo srce tako veselo danes kot naše. „Vaš Vilhar dal nam je našega Vilharja, srečni smo Hrvati zato. Dve domovini ima on, a obe ste mu pravi materi.“ V imenu Hrvatov, ki spoštujejo Vilharja, kliče iz vse duše: „Večna ti slava!“

Temu z navdušenim odobravanjem sprejetemu govoru sledila je slavnostna kantata, ki so jo peli združeni pevci pod vodstvom gospoda Kubište izbornu. Odlikoval se je v samospěvu gospod Ditrich. Mogočno so doneli glasovi: „Tu dom je Tvoj“, in nadalje „Po jezeru“.

Živahno pozdravljen oglasil se je nato k besedi sin Vilharjev. „Nisem pripravljen“, pravi, „srce mi je ginjeno, zato dovolite, da se le v kratkih besedah zahvalim odboru in celemu slovenskemu narodu, ki je mojega očeta tako odlikoval.“

Gospod sodni tajnik v pok. dr. Dolenc se spominja še drugih zaslužnih sorodnikov Vilharjevih, zlasti njegovega brata Ivana, sivolasega starčka, ki živi v Ljubljani ter se radi bolezní ne more

naprednjak, pa grem v veselico, grem na ples, grem na pojedino! Kaj razumeš ti, baba, kaj je to: delo za narod, narodna prosveta! Molči in čepi doma za pečo in ne vtikaj se v naše zadeve! Tako me izplača, ako ga hočem pripraviti časih na pravo pot. Gre in se vrne pijan tje po polnoči ali pa proti dnevu. Drugi dan predpoldne spi, popoldne pa izgine zopet v društvo računít, koliko dobička imajo in popivat pozno v noč — za narod, za Slovence!

Moj Bog, saj pravim, da je ni v vasi nesrečneje ženske od mene...“

V tem se začujejo zunaj hipoma koraki — negotovi, opotekajoči se koraki.

„On je“, ji šine takoj v glavo in to zapreči nadaljni razvoj tužnih njenih mislij. —

Vrata se nerodno odpro in skoznje prikrevsa z nekolikim naporom njen nesrečni Pepe — motnih očij, netrdnih nog, upalega lica...“

„Večerjo sem, baba!“ zarohni surovo, da se ga žena malokaj ustraši. Tudi Jutka, ki je spavala v materinem naročju, se vzbudi prestrašena iz sladkega sna in jame jokati na glas.

udeležiti današnjega slavlja. Zato se spomnimo starčka danes ter mu pošljimo svoje pozdrave. Temu govoru je sledilo poklanjanje vencev, ki so jih darovala društva ter korporacije in pa sorodniki pesnikov: Zveze slovenskih pevskih društev, Slovenska Matica, pevsko društvo „Ljubljana“, Postojina, knjižnica Nabrežina, damski veselíčni odsek, narodna čitalnica Postojina, „Staremu očetu“, „Očetu in tastu Josipina in Ludovik“, Košansko pevsko društvo, postojnski trg in postojnski Sokol ter bralno društvo Orehek.

Društva, katerih je bilo korporativno ali pa po deputacijah blizu do 40 s trinajstimi zastavami, med temi dve gasilski, so potem defilirala mimo spomenika. Spremljali ste jih obedve godbi. Lepo je bilo gledati narodno zavedne notranjske grče z narodnimi trakovi preko krepkih prs.

S tem je bila dopoldanska slavnost zaključena. Popoldne je bil obisk jame, ki je znana tako dobro kot v celi Evropi, v ostalih delih sveta kot eno izmed prvih naravnih čudes vesoljstva. Nemo-goče je opisati to podzemsko krasoto, to prelestno sliko mogočnega Stvarjenja. Sto in sto obiskovalcev se je divilo čarobnim prizorom, in sto in sto grl so orili ter odmevali globoko doli pod zemljo glasovi navdušenih občudovalcev te podzemске krasote.

Krasno je zlasti odmevalo petje, slovenski spev iz grl pevcev oddelka ljubljanske „Glasbene Matice“, ki jih je posebno živahno aklamiralo mnogobrojno občinstvo.

Zaključni del cele slavnosti je bila večerna veselica na obširnem električno razsvelljenem travniku. Bil je pravcati naval občinstva na blagajno in notri na prostoru na razne paviljone, kjer so dražestne gospe in gospice prodajale razne stvari, ki so seveda tudi potrebne za telo.

Bilo je 10 paviljonov, in sicer za dobitke, prodajo tobaka in poštnih znamk, vrhniško pivo, kava, slaščico, Vrhpoljec, Dolenjec, Aurovo pivo, klobasice, vipavski „Zelen“, jestvine, šampanjec. Manjkati seveda ni smel tudi oddelek za ples.

„Pepe, prosim te, govori vendar lepše in tišje. Kaj ti je treba tako rjoveti nad svojo ženo!“ prosi Žežka svojega moža. —

„Molči, baba, in ne jezi me!“, zakriči mož zopet, da zažene Jutka še glasnejši, jok.

„Pepe, bodi vendar pameten, vsaj radi otroka, če nočeš drugače“, prigo-varja žena proseče, položi večerjo predenj, sede zopet na svoje prešnje mesto in jame gugati Jutko na kolenih, da bi zopet zaspala. To opravilo spremlja z nspavajočimi besedami, ki jih govori v taktu, tako kakor guga dete: „Ni-na, na-na, ni-na, na-na“.

„Kdo bo meni ukazaval?“ se prička mož dalje, medtem ko večerja. „Jaz sem gospodar v svoji hiši, jaz ukažem in smem delati, kar se mi poljubi, razumeš! Če ti ni prav, pa pojdi z detetom in z vsemi, kamorkoli hočeš, ne potrebujem te!“

„Ti si vinjen, Pepe, nocoj pojdi spat! Se že pogovoriva jutri, kako in kaj“, ga miri miroljubna žena.

A tedaj je bil še-le ogenj v strehi!

Vladalo je živahno vrvenje, vmes pa se je na raznih krajih glasila slovenska pesem!

Poleg domače inteligence in uradništva opazili smo med vnanjimi gosti ljubljanskega župana g. Hribarja, kamniškega dr. Krauta, ravnatelja „Glasbene Maticice“ g. Gerbiča s soprogo ter hčerko, gardnega ritmojstra in slovenskega pisatelja g. pl. Andrejka itd.

Uspeh veselice bil je v soglasju s slavnostjo celega dneva dovoljen v vsakem oziru, moralnem in materialnem.

Le nekaj nam ni ugajalo, česar ne moremo zamolčati: to neumestno šopirjenje z nemščino, ki smo jo čuli okrog paviljonov. Proč z njo! Pred vsem pa proč z nemškimi napisi na prvem mestu v jami! Rojaki Postojnčani! Berite na Vilharjevem spomeniku zlate besede: „Čujte gore in bregove, da sinovi slave smo!“ Kako praviš Koseski? „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“ „Slov.“

Dopisi.

Z Livka. — Dan 15. avgusta je bil za nas prav poseben dan. Imeli smo v svoji sredi presvetlega g. nadvojvoda Friderika in njegovo preodlično spremstvo. Dohod je bil napovedan in za to tudi sprejem zelo sijajen. Gospoda je prišla ob 10. uri predpoludne iz Rotarjev. Pred krasnim slavolokom sta pozdravila Nj. cesarsko Visokost gg. župnik in župan.

G. župnik je povdaril, da so Livčani bili Avstriji in nje vladarjem vsigdar zvesti. Večno mlada korenika njih avstrijskega domoljuba je pa njih katoliška religija, ki ukazuje vestno zvestobo ter udanost postavni oblasti. G. nadvojvoda je opetovano zatrdil, da hoče to sporočiti Nj. Veličanstvu. Tudi g. župan Fr. Šturm je dokaj krepko izrekel dobrodošlico. G. nadvojvoda je opomnil, da ne zna slovenski in se je prav srčno zahvaljeval češki: „Děkuji, děkuji!“ Obiskal je takoj najvišjo vasico na Goriškem, Ravno, ki leži 1076 m nad morjem. Ravnani so ga dostojno pozdravili in prosili za pot. Predjužnik je bil na ozaljšanem dvorišču gostilne Š. Hrast-a na Livku. Vabljeni sta bila tudi oba gg. pozdravitelja. G. nadvojvoda je bil ves čas jako prijazen in ljubezniv ter je ob slovesu še stisnil roke g. župniku in g. županu.

Ob slovesu smo izročili pribočniku Nj. cesarske Visokosti prošnjo za pot z Livka na Ravne ozir. v Jevšček. Gospoda se je odpeljala v Tomin. — Posebna zahvala, da se je vse tako sijajno izvršilo, gre g. podpolkovniku v Kobaridu ter g. načelniku finančne straže na Livku visokor. g. grofu Strassoldo. Njegova hiša — kosarna — je bila tako imenitno okrašena, da si jo je g. nadvojvoda še

„Kaj, jaz pijan, jaz? — Humelj Jožef? Jaz — predsednik bralnega in pevskega društva?“ vzraste mož, pusti večerjo, se dvigne izza mize in se opoteča proti Žežki. „Ti se upaš meni očitati, da sem pijanec, ti?“ rohni dalje in dviga težko desnico, da jo spusti nanjo.

„Pepe, Pepe!“ stoče žena v strahu in trepetu. „Ali si ob pamet ali kaj? Spametuj se, Pepe, ali hočeš vmoriti mene in dete?“

A pijanec ne posluša njenih prošenj, ampak spusti dvignjeno roko na njeno glavo. Žena mu hoče vteči v drugi kot — on pa za njo. Dolgo je iskala, kod bi mu ušla, nesoč drobno dete v naročju in skrivajoč je moževi togoti. Pri tem pa so padale med glasnimi robotimi kletvinami neprenehoma težke pesti po njenem hrbtu, po glavi, po ramnah — kamor je ravno zadelo.

Ko vidi žena, da postaja mož vedno bolj besen in da jo umori, ako se kmalu kako ne reši, jame klicati na pomoč. Pijanec pa to le še bolj razljuti, zato udriha še bolj neusmiljeno po obžalovanju vredni svoji Žežki.

posebej ogledal; g. podpolkovnik je pa 4 krat poslal 30—50 vojakov, da so pomagali strojiti poti in steze. Ljudstvo je navdušeno osobito, ker za trdno pričakuje naprošene poti ozir. podpore.

Politični pregled.

Zakaj ni prišel angleški kralj na Dunaj.

Razni listi so minole dni ponovno zatrjevali, da se angleški kralj snide na Dunaju ali pa v Ištu z našim cesarjem. Ker pa tega sestanka vladarjev ne bo, so začeli listi ugibati, kaj bi bilo temu vzrok, da je angleški kralj opustil namero sniti se z našim cesarjem. In oni listi, ki čujejo rasti travo, vedó danes z vso resnobo povedati, da angleški kralj zaradi tega ne pride na Dunaj ker je nastala med Angležko in Avstrijo neka napetost in sicer zaradi tega ker se Angležka ne vjema popolnoma z namerami Avstrije za Balkanu.

Hrvatski jezik na železnicah.

Košutovski list „Független Magyarorszag“ je priobčil članek o hrvatskem jeziku na hrvatskih železniških progah. List pravi, da so Madjari došli do prepričanja, da ni možno Hrvate pomadjariti, a uradni jezik hrvatski ne bo oviral jedinstva državnih železnic, a to bo večje korist za Hrvate in Madjare, nego da se popolnoma uvede madjarski jezik.

Jugoslovanska zveza proti Avstro-Ogrski.

Iz Rima poročajo: Glasom vesti iz Beleggrada je bila pred par meseci sklenjena med Srbijo, Bolgarijo in Črnogorjo zveza v svrhu, da se tri države uprejo eventualnemu razširjenju Avstro-Ogerske proti Vztoku.

Dogodki na Balkanu.

Iz Carigrada poročajo, da so grške čete pričele svoje delovanje v Macedoniji. Pred nekoliko dnevi je grška četa 30 ljudi v Javorjanu v okrožju Solunskem, zažgala 8 hiš, ubila 2 Bolgara in 1 Kucovlah. Druga četa 60 ljudi je v Batrjenu zažgala 8 hiš in ubila 8 ljudi, 4 pa težko ranila. Nekateri členi bande so bili v turški vojaški obleki.

Sestanek angleškega kralja z nemškim cesarjem.

Angleški kralj Edvard VII. in nemški cesar Viljem II. sta se sešla v sredo v Kronbergu. Znano je namreč, da si nista omenjena dva vladarja že dlje časa posebno dobra, ter da sta se gledala še precej pisano. Zaradi tega pa hočejo nekateri pripisovati temu sestanku velik političen pomen, češ, da bo imelo mejsebojno spriznanje obeh vladarjev mnogo vpliva na razvoj političnih odnosov med Angleško in med Nemško in sploh na vso politično konstelacijo v Evropi. So pa drugi ki trde, da temu sestanku ni nikakor pripisovati kakih posebnih političnih namenov. Kdo ima tu prav ni seveda, tudi nam znano. Ven-

Tu se odpro nenadoma vrata in Košič priteče v sobo s prestrašenim vzklikom: „Kaj je, kaj je?“

Videč, kje je treba pomoči, se zadržene z vso silo v razdivjanega Pepeta in ga sune tje na stol, da kar obleži. Žežki pa veli, naj beži urno na njegov dom. Ta ga ubega in steče z otrokom iz hiše.

Preden se more Pepe zopet pobrati, upihne Košič luč, odide in zaklene vrata od zunaj.

Tiste pol noči je ostala Žežka pri županovih. Pepe je divjal še nekoliko časa v temi, potem pa je zaspal pod mizo. Starejša dva otroka, ki ju je spravila mati že prej v posteljo, sta se tudi vzbudila na podu vsled ropota. Vedela sta takoj, kaj se godi, ker to ni bilo tedaj prvič. Skrila sta se plašno pod očevo in čakala konca v strahu in trepetu. Ko je vse potihnilo, sta se zelo čudila, da ne pride nikdo na pod spat. Tudi onadva nista zatisnila več očesa do jutra.

Žalosten večer, žalostna noč! — In vse to na račun omike, napredka in svobode, na račun narodne prosvete!

dar pa menimo, da se vladarja ne bodeta pogovarjala le o vremenu in to pa že zaradi tega ne, ker bi v tem slučaju popolnoma lahko opravila sama in jima ne bi bilo treba jemati s seboj svetovalcev.

Italija namerava znižati število svojih vojnih čet.

Listu „La Tribune“ se poroča iz Rima, da namerava ital. vlada predlagati parlamentu, ko se snide meseca novembra, da se v Italiji število armadnih vojev zniža od 12 na 8. Ta vest je pa še precej neverojetna.

Papeževa okrožnica o verskem vprašanju na Francoskem.

V torek je bila objavljena od 10. t. m. datirana na francoske škofove naslovljena papeževa okrožnica „Gravissimo officio“ o verskem vprašanju na Francoskem. Okrožnica omenja shod škofov in pravi, da je papež, potem ko je zaslišal svet raznih kardinalov, potrdil vse sklepe omenjenega shoda. Papež prepo-veduje ustanovljenje bogočastnih združenj, dovoljuje pa ustanovljenje nekaterih združenj, ki imajo zakoniti in kanonični značaj. Tudi te združitve bo možno ustanoviti še le, ko se dokaže, da so pravice papeža, škofov ter imetek cerkve, izlasti posvečene zgradbe po omenjeni združitvi zagotovljene. Papež svari škofove, naj porabijo vsa državljansko dopuščena sredstva, da organizirajo bogočastne stvari in izjavlja, da jim je njegova podpora zagotovljena. Okrožnica izpodbija potem obtožbo proti papežu, češ, da se upira republikanski vladi in jo označa kakor neutemeljeno; okrožnica izpodbija izlasti obtožbo, da ni bil papež nasproti Francoski tako prijazen, kakor nasproti drugim državam. Nadalje pravi okrožnica, da postopa vsaka država krivično, ki se loči od cerkve in jej pri tem odvzame pomožna sredstva splošne svobode, to je, svobodno razpolaganje nad svojim imetkom, kajti s tem spravljajo cerkev v neznosen položaj. Na Francoskem je zakon o ločitvi zakon zatiranja, in papež je bil skoraj prisiljen prekoračiti najskrajnejše meje svojih apostolskih dolžnosti, katerih pa vendar noče preskočiti. Krivda zadene edino in samo one, ki so iz sovraštva proti katoliški veri šli do takih ekstremov. Papež konečno izjavlja, da ne dvomi, da se bodo katoliki papeževim predpisom pokorili, podelivši jim papežev blagoslov.

Dogodki na Ruskem.

Iz Petrograda poročajo, da hoče izdati vlada nov volilni zakon. Mesta bodo volila direktno, prebivalstvo na deželi pa po volilnih možeh.

„Peterburskaja Gazeta“ piše: V ministerskemu svetu je bilo sklenjeno napovedati nove volitve za duno za mesec november.

Domače in razne novice.

Rojstni dan našega cesarja. — Danes ob 10. uri predpoludne je bila darovana za našega cesarja, ki obhaja 76. letnico svojega rojstva, v stolni cerkvi slovesna sv. maša, katero je imel naš Prezvizišeni knezonadškof dr. Sedej. Te maše so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblastnij, a bilo je zbranzega v cerkvi tudi mnogo vernega občinstva. Na Rojicah pa je bila v isti namen slovesna vojaška maša, katere se je udeležila vsa tuk. posadka. Navzoč je bil pri maši tudi nadvojvoda Friderik. Sinoči na predvečer rojstnega dne obšli sta mestne ulice vojaška in mestna godba, katerima je sledilo vse polno mestnega občinstva.

Ko je vojaška godba odsvirala pred hotelom „Sülbahn“, v katerem je nadvojvoda na-tanjen, cesarsko pesem in še par drugih komadov ter se podala odtod svirajoč po mestu, zapustil je nadvojvoda hotel ter se je podal v spremstvu še nekaterih visokih častnikov na Travnik, da je od tam gledal, kako je bil goriški grad razsvetljen ter kako so se izpuščale z obeh stranskih stolpov grad raket. Ves Travnik je bil hkratu poln mestnega občinstva, ko je doznalo, da se nahaja tam nadvojvoda. Goriški grad je nudil ta večer gledalcu res krasen prizor, ko je žarel ves v rdeči svetlobi in ko so od strani te svetlobe švigale proti nebu in sicer

nenavadno visoko raket, med njimi nekatere res prav krasne.

Nadvojvoda Friderik v Gorici. — V četrtek pop. ob 5. uri in 44 m se je pripeljal z boh. železnico v Gorico generalni armadni nadzornik nadvojvoda Friderik. Voditelj tuk. okr. glavarstva dvorni svetnik grof Attems mu je šel naproti do Kanala. Na tuk. kolodvoru pa so ga pričakovali drugi predstojniki civilnih in vojaških oblastnij, kakor tudi častna stotnija z zastavo in godbo. Ko se je vlak ustavil, in ko je izstopil iz njega nadvojvoda, je godba zaigrala cesarsko pesem, in nadvojvoda je obšel na to častno stotnijo.

Ko so bili na to predstavljeni predstojniki oblastnij, in je nadvojvoda nekaj časa govoril z mestnim županom dr. Maranijem, odpeljal se je v hotel „Sülbahn“, kjer so se vršile druge predstave. Pred hotelom je zvečer svirala mestna godba, na vrtu hotela pa vojaški orkester. Včeraj jutraj pa so se vršili v Kronbergu in v bližini Panovca pod nadvojvodovim nadzorstvom vojaške vaje. Ob jedni uri pop. je bil v hotelu „Sülbahn“ obed, h kateremu so bili povabljeni predstojniki civilnih in vojaških oblastnij, kakor tudi razni drugi dostojanstveniki. Ob 4. uri pop. si je ogledal nadvojvoda priprave društva Rudeči križ.

Nadvojvoda Friderik na Tolminskem in Kanalskem. — V sredo je dospel generalni armadni nadzornik nadvojvoda Friderik preko Predila in Bovca na Idersko. Tam ga je pričakoval tolminski okr. glavar. Povsod, kjer se je nadvojvoda ustavil, priredili so mu slovesen vsprejem tako med drugim tudi na Livku, kjer so napravili krasen slavolok. Zvečer je prišel nadvojvoda v Tolmin. Tolmin je bil ves v zastavah in razsvetljen. V četrtek se je mudil nadvojvoda v Kanalu. V spremstvu nadvojvode so: korni poveljnik Succovaj, poveljnik deželne brambe, F. Z. M. Latscher in njegov osebni adjutant knez Schwarzenberg ter nadporočnik Hoescherer.

Iz Bovca nam pišejo: V torek zvečer nas je doletela izredna čast. Prišel je namreč v naš prijazen trg nadvojvoda Friderik, brat španske kraljice Kristine. Prenočil je v znanem hotelu „pri Pošti“. Krasna razsvetljava, urno besni „Živjo“ klici, podoknica domačega pevskega zbora, vse to je jasno pričalo o narodni zavednosti in neprisljjeni zvestobi do slavne habsburške dinastije. V sredo jutraj, na praznik Marijinega vnebovzeta, je prisostoval nadvojvoda Friderik z velikim spremstvom sveti maši v veliko vzpodbujeno našega vernega ljudstva. —

Smrtna kosa. — Dne 15. t. m. je umrl v Gorici šolski svetnik v pokoju g. Karol Comparé, ki je bil več let profesor fizike in matematike na tržaški državni gimnaziji. Pokopali so ga v četrtek. Istega dne je umrl tudi vpokojeni profesor veronauka preč. g. Anton Sessich, Njegov pogreb se je vršil včeraj predp. N. p. v m.!

Železniške zadeve. — V pondeljek dne 20. t. m. ob 9. uri predp. se bodeta nahajala v pisarni načelnika postaje boh. železnice v Gorici višji stavbeni svetnik Rohaczek in nadzornik Martin, z namenom, da se jima od strani občinstva naznanijo nedostatki na omenjeni postaji in drugod.

O tem se obveščujejo vsi oni, kateri se imajo o čem pritožiti. Pred nekolikimi dnevi smo čitali v nekem tuk. listu to-le: „Nekdo je imel opravke na kolodvoru. Šel je gor in vprašal po slovensko, ali uradnik, ki ne zna slovensko, ga je hitro nahrulil če zna nemško: Können Sie deutsch? Slovenec pa ga je na to hitro vprašal, če zna on slovensko: „Können Si slovenisch? Povedal mu je, da državni uradnik v Gorici mora znati slovensko, ali nemški uradniki so povsod arogantni in ošabni; rekel je, da je to državni kolodvor, da je državni jezik nemščina, da se toraj mora govoriti na državnem kolodvoru v Gorici nemško!“

Nadalje je pisal isti list: „Nekdo je poslal po novi železnici dve poštatvi sadja, ali obe sta se pokvarili, ker na železnici ni nič poskrbljeno za tak delikaten transport in ker je komunikacija počasna. Oškodovani trgovec se je pritožil pri načelniku na kolodvoru, ali kaj je dobil v odgovor? Da nimajo priprav, ne uradnikov, ki bi umeli to, če mu pa ni prav, naj si pomaga drugam.“

In konečno je zavedel omenjeni list še ta-le slučaj:

„Pretekli teden je dobil neki zalagatelj piva v Gorici vagon piva po novi železnici. Njegov delavec je bil prisoten pri razkladanju piva iz vagona na vozove. Prvi je prišel eden, ter vprašal, če imajo sveder, potem drugi kar s kolarcem v roki, da bo prevrtal sod in pil, prišel je še tretji in četrti, vsi žejni.

Jetika neozdravljiva. — Pariški profesor Maraglino izjavlja v „Matinu“, da znanost ne pozna nobenega specifičnega sredstva proti jetiki, marveč le edstva, ki vplivajo, predno nastopi bozen. Motijo se učenjaki, ki obetajo sredstvo proti jetiki.

Vsled noslanja se je zastrupil. — Na šoli v južnoameriških zdravnikov živčne bolezni je povedal dr. Neuman zelo zanimiv slučaj iz svoje prakse. Neki 7letni človek je hudo nosljal. Vsi živci so mu isto črjali, žile so mu bile neravilno in spomin mu je docela oslabil. Dr. Neuman mu je prepovedal noslanje, ki mu je kmalu okrevaj.

Pijanstvo med angleškimi ženskami. — K obilnim ločitvam zakonov na angleškem zlasti pripomore pijanstvo med tamošnjimi ženskami. Izvedenci izjavljajo, da so ženske živci občutnejši kakor moški in zato deluje nanje tudi alkohol v dosti večji meri. S tem se takoj omaja samozavest in znočaj, žene postanejo nezanesljive in lažnjive. Tako pride v zakonih potem do ločitve.

Vozni red bohinjke železnice.

Iz Gorice odhajajo na Jesenice sledeči vlaki:

Osebn. vlak	6.20 zj., prih. na Jesenice	9.09 zj.
Brzovlak	7.56	10.20
Osebn. vlak	10.49	1.42 pop.
	3.10 pop.	6.—
Brzovlak	4.46	7.11
Osebn. vlak	8.53	11.36

Iz Gorice v Trst:

Osebn. vlak	8.04 zj., prihod v Trst	9.55 zj.
Brzovlak	11.47	1.20 pop.
Osebn. vlak	5.29 pop.	7.20
	7.05	8.55
Brzovlak	8.20	9.55
Osebn. vlak	4.01 zj.	5.50 zj.
	5.50	7.55

Prihod v Gorico. Iz Trsta:

Brzovlak	7.51 zj., odhod iz Trsta	6.15 zj.
Osebn. vlak	8.45	6.40
	10.38	8.35
	3.02 pop.	12.55
Brzovlak	4.41	3.05 pop.
Osebn. vlak	8.43	6.40
	6.30	4.20

Z Jesenic:

Osebn. vlak	7.55 zj., odhod z Jesenic	5.25 zj.
Brzovlak	11.42	9.29
Osebn. vlak	5.19 pop.	2.35 pop.
Brzovlak	8.15	6.05
Osebn. vlak	9.45	7.15
	3.55 zj.	1.31 zj.

Anton Ivanov Pečenko Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba pošte a in točna. M M M M M M

V dekliškem domu

se učenke sprejmejo na stanovanje, katere razne goriške šole obiskujejo. Prilika za učenje raznih tujih jezikov, godbe in ročnega dela. Dobro nadzorstvo. Pri nizki ceni dobra hrana, lepo in prostorno stanovanje. Natančneje se izve pri gospej

Mariji Drašler

Via Trigemina št. 12.

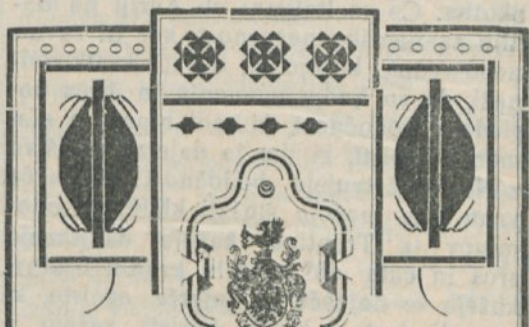
Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

„NARODNA TISKARNA“

::: v Gorici, ulica Vetturini št. 9 :::

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TISKA:

„Gorico“ oo	oo „Pr. list“
* Vabila oooo	oooo Cenike
* Brošure ooo	ooo Račune
* Diplome oo	oo Vizitnice
* Pobotnice o	o Rač. sklepe
* Sprejemnice	Jedilne liste
* Plakate ooo	ooo Etikete
* itd. itd.	itd. itd.

Zagotavlja točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori, na oglnu novega železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

„Narodna Tiskarna“

ima v zalogi vsakovrstne tiskovine.

Anton Krušič

trgovec, krojaški mojster, tekališče
J. Verdi 33 in tekališče Fr. Josip 53

Zgoraj imenovani naznanja sl. občinstvu in posebej č. duhovščini, da mu je ravno dospelo sveže avstrijsko in angleško blago sa vsakovrstne stanove. Izdeluje po najnovejih krojih. Blago in delo jamči.

Bižnija sezona

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 na menice po 5 1/2 %, na vknjižbo po 5 %

z 1/8 % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

HOTEL BALKAN

kavarna in restavracija

nova zgradba, 70 elegantnih sob. električna razsvetljava, Lift, kopelji. — Cene zmerne.

TRST

Počkaj & Kögl.

Kako se predrzneš mi kaj drugega prinesiti, kakor dobro izkušeni

„OTTOMAN“

smodični papir in zavitke!

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker GODINA, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fornello št. 4. — Stroški stane 1 K 40 vin. — Potem pošte se ne pošilja meni kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se dopošlje naprej 7 K, na kar se stekleničice dopošljejo franco in so v tem znesku zapojadani vsi pošiljateni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah.